

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1996 йил 23 ноябрь, шанба • № 93 (10.868) • Эркин нархда сотилади

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармойиши ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ДЕВОНИ АХБОРОТ МАРКАЗИ ТИЗИМИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистоннинг Жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаганлигини назарда тутиб, мамлакатимизда ҳуқуқий-демократик ислохотларни янада чуқурлаштиришга қаратилган сиёсатни кенг ҳалқ оммаси ўртасида тарғиб қилиш, ижтимоий-сиёсий жараёнларга тезкорлик билан муносабат билдириш орқали жамоатчилик фикрини шакллантириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти девони Ахборот марказининг маънавий-маърифий, иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва халқаро йўналишларга асосланган тизими таркиби, низоми ва лавозимлар рўйхати тасдиқлансин.

2. Ахборот маркази зиммасига Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, маъруза ва нутқлари, Ўзбекистон қонунлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсатида оид барча муҳим воқеалар моҳиятини оммавий ахборот воситалари орқали мамлакатимиз аҳолисига ҳамда жаҳон жамоатчилигига етказиш вазифаси юклатилсин.

Асосий эътибор ислохотларнинг тарихий аҳамияти, тишчилик ва барқарорлиқни мустаҳкамлаш, буюк келажақ йўлида фидойилик, миллий ғурур ва умуминсоний кадриятлар уйғунлиги, халқ ва ватан манфаатларига содиқлик, одамлар онгига рўй бераётган ўзгаришларни чуқур таҳлилий материаллар, жиддий сиёсий, иқтисодий, маънавий ва халқаро шарҳлар орқали ёритишга қаратилсин.

3. Ахборот маркази эркин демократик ахборот маконини яратиш ва бозор иқтисодиёти шароитида фаолият кўрсатишлари йўлида оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлаш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқсин ва амалга оширсин.

4. Таниқли олимлар ва мутахассисларнинг ижодий имкониятларидан тўла фойдаланиш мақсадида Ахборот маркази қўшида маънавий-маърифий, иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва халқаро йўналишлар бўйича жамоатчи шарҳловчилар гуруҳлари ташкил этилсин.

5. Ахборот маркази Президентнинг фармони ва фармойишлари, нутқлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва бошқа тегишли ҳужжатлар билан таъминлансин. Ахборот маркази ходимларининг Олий Мажлис сессияларида, Вазирлар Маҳкамаси йиғилишларида ва республика миқёсида ўтказилаётган барча муҳим тадбирларда қатнашишлари кўзда тутилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 21 ноябрь.

ИСТИҚЛОЛ йиллари ичида вилоятимиз иқтисодиётида катта ўзгаришлар рўй берди. Бир қатор шахар ва туманларда изчил амалга оширилаётган ишлов-хотлар туфайли қўшма, кичик корхоналар, цехлар, хусусий тармоқдаги ишлаб чиқариш шахобчалари вужудга келди. Биргина Тўйтепа шахрининг ўзида «Тўйтепа-Бурсел» ўзбек-турк қўшма корхонаси Жанубий Кореянинг «АНА текстил КО ЛТД» фирмаси билан бунёд этилган қўшма корхона — пайпоқ фабрикаси икки йилдирки, муваффақиятли фаолият кўрсатмоқда.

Яқин кунлар ичида мазкур шахарчада яна бир қўшма корхона «Кобул-Тўйтепа-Текстил» очилади. Махсус муҳбиримиз шу корхона бошқаруви раисининг муовини, «Кобул-Тўйтепа-Текстил»нинг Кореядаги фирмаси президенти Ёрдамчиси Абдухон ШЕРАЛИЕВ билан мулоқотда бўлди ва унга бу улкан фабриканинг шаклланишига оид бир неча саволлар билан муурожаат этди.

— Абдухоним ака, шундай корхона қуриш ташаббуси қандай бошланган, унда қайси ташкилотлар фаол иштирок этганликлари тўғрисида гапириб берсангиз. Бир йил ичида 2400 кишилик иш жойига эга бўлган бундай фабрикани фойдаланишга топшириш осонмас-ку, тўғри эмасми?

— Жуда тўғри. Сўзимнинг бошиданок айтқолай. Президентимиз, республика ҳукуматининг ҳамда вилоят ҳокимлигининг иқтисодий ишлов-хотларни изчил рўёбга чиқариш борасида белгилаб берган аниқ режалари туфайли ҳар қандай катта мақсадларга қисқа муддатларда эришилмоқда. Икки йил ичида Асакада қад кўтарган «УЗ-ДЭУ» қўшма корхонаси, мамлакатимиз турли вилоятларида Олмония, Франция, Англия билан ҳамкорликда қурилган сутни қайта ишлаш, мебель тайёрлаш, устки кийимлар тикиш ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхоналар бунга эркин далил бўла олади.

Энди бевосита «Кобул-Тўйтепа-Текстил» хусусида тўхталасан. Республика енгил саноат уюшмаси бу корхона қурилишининг ташаббускори бўлди. Фабрика собиқ иттифод даврида ип йигирув корхонасига мўлжаллаб қурилган, аммо маблағ етишмаслиги туфайли ўн йиллар давомида қала қалиб кетган би-

ЯҚИНДА ИШТА ТУШАДИ

Ўртачирчиқ туманининг Тўйтепа шахрида яна бир қўшма корхона очилиш арасида. У фойдаланишга топширилгач, 2400 киши иш жойи билан таъминланади

нинг 1995 йил 17 июлдаги махсус қароридан кейин Жанубий Корея билан бирга бу улкан корхона қурилишига қўйилган эди. Яна бир неча кунлардан сўнг фабрика расмий равишда фойдаланишга топширилди. Устав жағғармаси 20 миллион АКШ доллари ташкил этган бу корхонани қуриш ва тўла ишта тулиши учун сарфланган харажатнинг 70 фоизи Корея, 30 фоизи Ўзбекистон зиммасига тушди.

Мамлакатимиз миқёсидаги 4-лойхалаш институти ана шу маблағ заминидан лойиҳани тайёрлаган, уни амалий рўёбга чиқариш республикада умумхалқ ишига айланиб кетди. Фабрика қурилишига енгил саноат уюшмаси билан биргаликда «Узсаноатфурқор» қурилган, аммо маблағ ағросанот уюшмаси, «Узсувқурилиш», Ўзбекистон жамоа ҳўжаликлари

Япония, Бельгиядан келтирилди. Улар тўла қувват билан ишлаб бошлаган, бир йилда фабрикада 17 минг тонна ип йигириб чиқарилади. Корхонага қолган дастгоҳлар ҳам хорижий мамлакатлардан олиб келинди. Бу дастгоҳлар 7 та цехга: тола титиш ва саралаш, тараш ҳамда йўғон пиликни илтиқлаштириш, лентани текислаш, қалавалаш, кичкина қалаваларни йиритлаштириш, охорлаш ва тўкув цехларига жойлаштирилди. Бу йил корхона маҳсулотининг 80 фоизи чет элга экспорт қилинади. Янаги йилга бу кўрсаткич 90 фоизни ташкил этади. Бир йилда корхона 20 минг тонна толани қайта ишлаш олади.

— Корхона учун қадрлар тайёрлашга анча бажарат кўрилган бўлса керак? Бу жараён қандай ташкил қилинди?

— Албатта, биз буни ўтган

Воқеа арафасида

қурилиши уюшмаси ва республика энергетика вазирлиги ҳам бош пудратчилар сифатида жалб этилдилар. Йил давомида ҳар бир ташкилот ўзининг аниқ вазифасини билиб, туну-кун меҳнат қилиб келмоқда. Жанубий Корея, Япония, Олмония, Хитой, Шриланка давлатларидан ҳамда Тожикистондан ташкил буғурган 120 нафар малакали мутахассислар бу қурилишда фаол иштирокчилар.

— Корхонанинг иш мазмунини ва моддий базасини яратиш хусусида нималар дея оласиз?

— Йилга 102,4 минг урчук ўрамли қалава ип ишлаб чиқариш қуввати эга бўлган бу корхонага 130 та пневматик тўкув дастгоҳлари Швейцария,

йилнинг октябридаёқ ҳисобга олганмиз. Корея томонидан фабрика директори Ким Джон Хон ҳамда «Тўйтепа-Кобул-Текстил»нинг Кореядаги фирмаси президенти Квон Енг Рок билан маслаҳатлашиб ақсарият мутахассислар Жанубий Кореяда тайёрланди. Бир гуруҳ ёшлар эса Тожикистонда иш ўрганиб қайтидилар. Қолган йигит-қизларни дастгоҳларга ўргатиш Тўйтепанинг ўзида йўлга қўйилди.

Шу ўринда бир нарсани айтмоқчиман. Фабрикани бунёд этишда вилоят меҳнат ва бандлик, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бошқармаси, унинг шахар ва туманлардаги меҳнат биржалари катта ҳисса қўшилди. Шу боис, янги фабрикада ишлашни орозу қилиб ариза бераётганлар сонини кўн сайини қўлайиб бормоқда. Фақат Ўртачирчиқ тумани ёки Тўйтепа шахрининг ўзидангина эмас, Олмалиқ шахри, Охангарон шахарлари ва Охангарон туманидан ҳам ишга жойлашиш истагини билдирётганлар анчагина.

— Фабрика иш бошла-са, бир ишчи ўртача қанча маош олиши мумкин?

— Аслида корхонада дастлабки синов ишлари бошланди. Ҳозир фаолият кўрсатаётган битта цехда йигирма ишчи ип йигириш билан банд. Қолган цехларда корхона расман очилиш билан ишлар бошланиб кетади. Маҳсулот фақат аёло сифатли тайёрланиши ва у чет элга сотилиши муносабати билан кўзда тутилган ўртача маош 7–8 минг сўм атрофида бўлиши кўтилмоқда. Албатта, ўта малакали ишчиники ундан ҳам юқори бўлиши табиий. Корхонада маданий-маиший шароитлар ҳам талаб даражасида яратилмоқда.

Шу кунларда вилоят ҳокимлигининг қатор ташкилотлари корхона ҳудудини обodonлаштириш ва қўламазорлаштириш ишларини жадал олиб бормоқдалар.

Сухбатдош
Сандвали ҲАСАНОВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ХАРИДОРЛАР АМЕРИКА, ОЛМОНИЯ ВА БОШҚАЛАР...

«МУСТАКИЛЛИК» ПАХТА ТОЗАЛАШ
ЗАВОДИ ЖАҲОН БОЗОРИГА ЧИҚДИ

ТУМАНДАГИ йирик саноат корхоналаридан ҳисобланган заводнинг ҳар бир ишчиси ўз бурчига бўлган масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда ишламоқда. Бир ярим ойдан ошдики, заводда уч сменали иш ташкил этилган. Барча жараёнларнинг узлуқсиз ишлашини таъминлаш, иш вақтини тежаш, унумдорлиқни ошириш борасида корхона маъмурияти барча тадбирларни кўрмоқда. Ишчиларга зарур шарт-шароит яратиш, рағбатлантириш, муваффақият омилли эканлигини тушунган корхона маъмурияти уч маҳал бепул иссиқ овқат ташкил этган.

Ҳар кўни 50–60 тоннадан пахта толаси ишлаб чиқарилади. Қўйичирчиқ пахтаси шу ерда юқори сифатли тозаларга айлантирилиб Англия, Америка Қўшма Штатлари, Швейцария, Чехословакия, Германия, Хитой каби хорижий мамлакатларга жўнатилмоқда. Бу давлатларга шу кунгача 800 тоннадан зиёд юқори сифатли пахта толаси юборилди.

Корхонага қарашли Хасково, Сопдатский, Кетмонтепа пахта қабул пунктларида ҳам иш яхши ташкил этилган.

— Пахтани сақлашга ниҳоятда катта эътибор берамиз, — дейди завод директори Холдор Холматов, — корхонамиз ҳудудидан ҳам, пахта пунктларимиз ҳудудидан ҳам бунтлар орасига йўлқалар очганмиз, шамоллатиб турамыз. Бу пахтадаги намликни тортиб олади ва сифати бузилишига йўл қўймайди. Акс ҳолда сифати ёмонлашиб, толамизга бўлган талаб қамаяди. Шунинг учун ҳам биз қўлдан чиқараётган тозалар жаҳон андозаси талабларига тўла жавоб берапти. Ишчиларга ўз вақтида маош тўлаяпмиз. Ижтимоий муҳофизага эътиборни қучайтиряпмиз.

Тумандаги 12 ҳўжалик ва учта фермер ҳўжалиги ҳосили мазкур корхонада қайта ишланади. Қизина Юсупова, Замира Эгамова, Набижон Ҳасанов, Ҳошим Тўраев, Рустам Муродов, Манзура Жалилова каби ишчилар корхона фаҳри ҳисобланади. Бундайлар савфи тобора кенгайиб борапти.

Ҳанифа ЗОКИРОВА,
Қўйичирчиқ тумани.

ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ ВА ИНТЕГРАЦИЯ

Тошкент вилояти педагогик ходимлар ма-
лакисини ошириш олийгоҳида «Ўзбекистон
иқтисодий, ижтимоий ва сиёсий юксалиш
йўлида» мавзусида илмий-услубий анжуман
бўлиб ўтди.

УНИ Тошкент вилояти педагогик ходимлар ма-
лакисини ошириш инсти-
тутининг илмий-услубий
масалалари устида тўх-
талди. Шунингдек, у
мактаблар учун тузилган
иқтисодий ўқув режале-
ри, дастурлар ва қўла-
намалар билан ҳам та-
наштилди.

Анжуман иштирокчи-
лари ўзларини қизиқ-
тирган саволларга ба-
тафсил жавоб олдилар.
Э. Набиев иқтисодий би-

лимларнинг муаммолари,
бозор шароитида
иқтисодий саводхонлик
масалалари устида тўх-
талди. Шунингдек, у
мактаблар учун тузилган
иқтисодий ўқув режале-
ри, дастурлар ва қўла-
намалар билан ҳам та-
наштилди.

Саодат МАМЕТОВА.

ЯНА БИТТА ҚЎШМА КОРХОНА

ЎРТАЧИРЧИҚ туманидаги Ким Пен Хва номли корпорацияда пахта оми шёсидан тайёр маҳсулот олишда яна бир муҳим қалам қўйилди. Бангладеш Республикасидан келган мутахассислар билан ҳамкорликда корпорацияда ип йигирув фабрикаси қуришга келишиб, биттими имзоланди.

Ҳадемай, бангладешлик мутахассислар қурилиш ишларини бошлаб юборишади. Яқин келажакда 140 кишини иш билан таъминлайдиган мазкур ип йигирув фабрикасида ҳар кўни 1,5 — 1,7 тонна толани қайта ишлаб, маҳсулотга айлантириш имкони тутилади.

Толийжон ҲАКИМОВ.

ВИСОЛ ОКШОМИДАН КУЙЛАЙДИ «ШАБНАМ»

ҲАВАСКОР эстрада жамоалари шу кунларда қизиларни концерт томошалари билан муҳлисан эътиборини қозонмоқдалар.

Бир неча йиллардан
буён ранг-баранг дастур-
лари билан эл назарига
тушган Зангиота тумани
маданият уйининг «Шаб-
нам» вокал-чолгу даста-
си ижодий жамоаси му-
ҳлиларга «Висол окшо-
мидаги қўшиқ» деб ном-
ланган янги дастурлари-
ни тақдим этдилар. Тур-
ли халқларнинг муҳаббат
ва садоқат, висол она-
ларининг сарҳуш донлари,

ҳижроннинг қалб туген-
лари қуйланган тарона-
лардан иборат ушбу
концерт дастурини дас-
танинг бадий раҳбари
Маъруфжон Муҳаммад-
жонов саҳнага олиб
чиққан. Намойиш эти-
лаётган томошалар, ол-
қишлар билан кутиб
олинмоқда.

Салоҳиддин
СИРОЖИДИНОВ.

ҚЎШИҚ ҲАМ — ВАТАН, МИЛЛАТ ҒУРУРИ

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон
қўшиқ байрами тўғрисида»ги қарорини ўқиб

...Бир неча йил муқаддам республика ёшлар қўмитаси ва журналистлар уюшмасининг ташаббуси билан ёш ижодкорлар ва журналистлардан иборат 30 кишилик гуруҳ Югославия Республикасига сайёҳлик сафари билан борган эдик. Сафар охиридаги икки кун қолганда Адриатика денгизи соҳилидаги сайёҳлар масканидан ананаларга кўра (бу ерда турли давлатлар сайёҳлари кўнини ўтказиш одат экан) Ўзбекистон кўни ўтказилди. Гуруҳимизда санъаткорлар, ижодкорлар бўлганлиги учунми, кеча ниҳоятда қизиқарли ва шўх давом этарди. Санъаткорларимиз ижросида ўзбек кўйлари янгради.

Биз бир гуруҳ сайёҳлар ўзаро суҳбат қуриб турардик. Шу пайт бизнинг олдимишга анча ёшлари қоралаб қолган бир киши келиб, тавозе билан қўл узатди.

— Сизлар ўзбекмисизлар, — деди у қандайдир ўзгача ҳаяжон билан.

— Ҳа, биз ўзбеклармиз, — дедик.

Дарҳол у бизларни бағрига босиб, ҳаяжон билан юзларимизга тикилди. Унинг кўзларидан тинимсиз ёш оқарди.

— Мен ҳам ўзбекман. Тақдир тақдоси билан Ватанидан жудо бўлган ўзбекман...

Сўнг деди: «Чўли ирокчи чалиб беришини. Кўй чалинди. Ҳа, қиз киши яна унсиз йиғлай бошлади.

...Республикамиз Президентининг шу йил 27 августдаги Фармонида мувофиқ Вазирлар Маҳкамасининг кўни кеча мамлакатимизда анъанавий қўшиқ байрами ўтказиш тўғрисида қарар қилган қарори билан танишар эканман, беихтиёр, ана шу воқеани эсладим. Эҳтимол, ўша кезларда биз Ватан, миллат, ғурур, юртпарварлик тушунчаларини унчалик чуқур ҳис қилмагандирмики. Лекин, эндиликда — мустақилликка эришгач, биргина қўшиқ, миллий кўй ҳам Ватанинг, халқнинг фаҳри

эканлигини теран тушуна бошладик.

Айниқса, 1996 йилда «Ўзбекистон — Ватаним» номини шiori остида ўтказилган қўшиқлар кўрик-танлови етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган мамлакатимизнинг барча фуқароларида катта таассурот қолдирди. Ана шу танловни ўтказиш вилоят ташкилий қўмитасининг аъзоси сифатида шунга амин бўлдимки, Ўзбекистонда истиқо-

мат қилаётган барча миллат ва элат вакиллари ҳам унда фаол иштирок этдилар. Тарихимиз ҳақида, Ватан ҳақида, юрт ҳақида янги-янги қўшиқлар яратилди ва улар халқимиз қалбидан қучур жой олди.

Шу нуқтаи назардан қаралганда, юқоридagi қарор гоятда катта аҳамиятга эгадир. Зотан, санъат ҳам, қўшиқ ҳам, кўй ҳам маънавийнинг ажралмас бўлагидир. Қарорда таъкидлаганидек, Ўзбекистон қўшиқ байрами келажаги буюк давлатимиз ва унинг бунёдкор, бағри кенг, меҳри дара, жўмард халқини мадҳ этувчи, инсонлар калбида муқаддас Ватан тушунгани, мустақилликни қўз қорачигидай асраб-авайлаш ҳис-туйғуларини яратувчи, каттазо-кичкини тарбияловчи юксак бадий савиядаги мусиқа асарлари ва қўшиқларнинг яратилишига катта имкониятлар очиб беради.

Бу байрамнинг ўзига хос томонлари ва янгиликлари тўғрисида тўхталиб, шунга айтиш керакки, танловда чегара йўқ. Унда барча қатлам вакиллари — уста санъаткорлардан тортиб, ҳаваскорлар, қўшувчи, талаба, фахрийлар ҳам ўзларининг янги мати ва кўйига эга бўлган қўшиқлари билан иштирок этишлари мумкин.

Танловнинг яна бир жиҳати шундiki, уни ўтказиш низомида таъкидланганидек, эндиликда шахар, туманларда ўтказилган кўрик-танловларнинг иш юқори учта ўрнини олган иштирокчилар вилоят танловиди, вилоят танловиди да-

стлабki учта ўринни олган иштирокчи эса яқин республика танловиди иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритади.

Республика қўшиқлар кўрик-танлови қўлибларига бериладиган мукофотлар ҳам салмоқли. Энди бу қўшиқ-танловда қўлиб чиққан ижрочи энг кам иш ҳақининг 110 баравари миқдориди мукофот олади. Иккинчи ўрин учун (улар учта) энг кам иш ҳақининг 80 баравари миқдориди, учта учинчи ўринни олган ижрочиларга энг кам иш ҳақининг 50 баравари миқдориди мукофот берилиши кўзда тутилган. Бундан ташқари энг кам иш ҳақининг 25 баравар миқдориди учта рағбатлантирувчи мукофотлар ҳам таъсис этилди.

Албатта, гап мукофотда эмас. Лекин, Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, «Ўзбекнаво» гастроль-концерт биришмаси, республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, йезувчилар ҳамда бастакорлар уюшмалари ва «Ўзтелевизио» компанияси сингари йирик ташкилотларнинг ҳар йили мана шундай байрамни ўтказишга масъул қилиб тайинланганликлар қўрик-танловнинг юқори савияда ушшоқлик билан ўтказилишини таъминлайди, деб ўйлаймиз.

Демак, мамлакатимизда яна бир байрамга асос солинди. Вазирлар Маҳкамасининг ушбу қарори ҳар бир шахар, туман, вилоят, қишлоқ, кўрғонларда ижро этилади ва кенг оммалашади, деган умиддамиз.

Мен эса ҳалом ўша кишини эслайман. Ҳамон сеҳриги «Чўли ирокчи хотирлайман...» Ҳеч қим ўзга юртларда хор бўлмаган, Ватанга зор бўлмаган, дейман. Зеро, Ватан — саҳна-гоҳ каби муҳалласидир. Ҳа, юртингда Ватан, халқ ҳақида қўйламоқ, янги-янги қўшиқлар яратмоқ катта бахтдир.

Фатҳиддин
МУХИДДИНОВ.

ШОЛИ ТАЙЁРЛАШ РЕЖАСИ БАЖАРИЛДИ

Фалла, пилла, сабзавот, узум ва мева режаларини ортиги билан
уддалаган Янгийўл тумани меҳнаткашлари шоли тайёрлаш
режасини ҳам муддатидан илгари ошириб бажардилар.

МЎЛЖАЛДАГИ 400 тонна ўрни-
га 410 тонна ҳосил топширилди.
«Ниёзбош», «Янгиҳаёт» жамоа ҳў-
жаликлари, Ўзбекистон машина-
синаш станцияси шиликорлари
юқори кўрсаткичга эришиб, ҳар

гектар ердан 40 центнердан оши-
риб ҳосил олдилар. Шолдан қўз-
ланганидан кўра кўп хирмон қў-
тарилганлигидан меҳнат аҳди ҳам
наф кўрмоқда. Режадан ортган ҳо-
сил ҳақолига тарқатилмоқда.

ЕР ҲАЙДАШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Вилоятимизда ҳозир-
гача 60 минг гектарга
яқин майдон ҳайдаб
қўйилди. Далаларда ҳар
кўни 600-800 та трактор
ишлайпти. Улар ёрдамида
кўнига 3,5-4 минг гектар
ер ҳайдалмоқда.

Сабзавоткор туман-
ларда ер ҳайдаш,
айниқса, жадал бораёт-
тир. Тошкент тумани
деҳқонлари бу тadbир-
ни ниҳонсига етказиш

арафасида турибдилар.
Охангарон, Зангиота ту-
манларида ҳам ер
ҳайдашга юқори кўрсат-
кичларга эришилаетир.

Бироқ, пахтакор туман-
ларда аҳвол бошқачароқ.
Ҳосил йиғим-теримнинг
чўзилиб кетиши мазкур
тадбирни ўз вақтида
амалга оширишга ҳалақит
бераётир. Айниқса, Пис-
кент ва Бекобод туманла-
рида ер ҳайдаш ниҳоятда

суесткашлик билан ўтка-
зилмоқда.

Халқимиз ер ҳайдаса-
нг куз ҳайда, куз ҳайда-
масанг юз ҳайда, деб
бежиз айтмаган. Шунин-
г учун ҳам ҳар кун, ҳар
соатдан унумли фойда-
ланиб, бу муҳим ишни
тезроқ тугаллаш ҳозир-
ги кўннинг долзарб ва-
зифасидир.

Х. АВВАЛОВ
олган сурат.

Тошкент Ҳақиқати»га обдуна давом этмоқда!
64672

МИЛЛАТНИНГ САОДАТИН, БАХТИН ЎҚИДИМ...

ФИТРАТ XX аср ўзбек адабиётида йирик шоир, катта олим, ўзбек драматургиясида тарихий мавзуга асос солган сиймо даражасига кўтарилиб, бизга бой маънавий мерос қолдирди. Унинг бутун ҳаёти ва ижодий фаолияти — XX аср Шарқ халқлари, шу жумладан, туркий халқлар адабиёти, маданиятида етакчи роль ўйнади. Жадидчилик оқими дунёқараши билан Фитрат ижоди узвий боғланиб кетади. Биз қўйида Фитратнинг жадидчилиги, шоирлиги, олимлиги, драматурглиги, умуман маънавияти ва маърифати ҳақида сўз юритамиз.

XX аср бошларида шаклланиб, 1910 йилларда кенг тарқалган жадидчилик ва маърифатпарварлик ҳаракатлари ёш завоит Фитратга катта таъсир кўрсатди. Айни шу йилларда, Истамбул университетига таълим олаётган Фитратни «Еш турклар» деб атаган, кейинчалик тарихга «жадидчилар» (янгилик тарафдорлари, тараққийпарварлар) номи билан кирган оқим мафтун қилди. Ҳаёти, фаолияти, дунёқарашида янги саҳифалар очди.

Фитрат асли Бухорода туғилган, дастлабки маълумоти Эски мактаб — мадрасада олади. Кейин Истамбул университетига ўқиди. Шу йилларда Оврупо маданияти, фани, техникаси Туркияга кўпроқ таъсир этган эди. «Еш турклар» ундан кўпроқ ўрганишга интилиб, ўз юртида Камол Ота Турк раҳбарлигида ҳокимиятга ҳам эришди.

Бу ҳаракат бутун мусулмон ўлкаларига, шу жумладан, Туркиянинг ўзига ҳам тарқалди. Бухорода «Еш бухороликлар» ҳаракати шаклланди. Кўплаб ёш завоитлар Самарқандда Бехбуди, Бухорода Садриддин Айнӣ, Сайдулла Хўжаев, Тошкентда Абдулла Авлоний, Мунавар қори каби тараққийпарвар сиймолар мазкур ҳаракатнинг етакчилари сифатида майдонга чиқдилар. Абдурауф Фитрат шу йил орасидаги энг фаол ва фидойи шахслардан эди. Кейинчалик бу ҳаракатнинг етакчиларидан бири бўлиб қолди.

Туркиянинг жадидлари ўз ҳаётларида 1905 йилги инқилоб, ундан кейин 1914 йилдаги жаҳон уруши, 1917 йили октябрь гўнатириши, кейин то 30-йилларгача давом этган фуқаролар

урушини кўриб, буларнинг биронтаси ҳам инсониятга яхшилик келтирмаслиги, фақат қон тўкиш билан бир ҳокимият ўрнига иккинчиси келиб, жаҳият эса ривожланиш ўлимига орақа кетишини тушундилар. Зеро, уруш ҳеч қачон инсониятга бахт келтирмаган тарихлардан маълум.

Хуллас, жадидлар дунёдаги миллат ва халқларнинг барча соҳадаги ютуқларидан ибрат олиш, шу билан бирга ўз миллий урф-одатлари, ҳаётлариға мос равишда таъриқий йўлларини излаб олишга даъват этидилар. Шу нукта назардан, барча миллатларга хурмат билан қараш, уларнинг дини, тили, урф-одатларини ҳурмат қилишга чакирганлар. Мусулмон болаларига рус ва бошқа Оврупо тилларини ҳам ўргатиб, Америка, Англия, Франция, Япония сингари мамлакатларга юбориб ўқитиш масалаларини ҳам ўртага қўйганлар.

Бехбудий XX аср бошларида болаларни рус-тузем мактабларида ўқитгани маълум. Фитрат эса 20-йилларда қатор ўзбек йигит-қизларини Олмонияга ўқушга юборишга муваффақ бўлган. Бунга Сайдулла Хўжаев ёрдам берган. Биргина шу тарихий далилларнинг ўзидек, жадидчиларга тақалган «миллатчи», «халқ душмани» деган таъна-қўшқил империя томонидан ўйлаб чиқарилган тухматдан иборат эканлигини тасдиқлаб турпти.

Фитрат шеърятининг энг яхши намуналаридан Туркистон халқларини миллий-озодлик ва миллий мустақилликка даъват қилган етакчилик қилди. Бундай шеърларда мустақилчилик сийосатлари каттиқ қораланиб, қарамлик эл-юртга фожиа эканлигини ёниб қўйилди. Шуниси муҳими, Фитрат мустақиллик, озодлик деганда биргина Туркистон халқини эмас, жаҳондаги барча халқ ва миллатларни кўздан ўтказиб, инсон бaxтли ҳаёт кечирishi ке-рак қабилида фикр юритди.

Шундай қилиб, Фитрат маънавий мероси ўз миллий қобилиятдан чиқиб, умминсоний аҳамият касб этадики, биз бу гоёларни «Бедил», «Умар Хайём», «Абдулфайзон» сингари асарларда, айниқса, яққол кўраимиз. Мазкур гоёларни акс эттирган «Ғит», «Шарқ», «Шоир», «Мирриси юлдузи», «Ким дейи сен» каби шеърлар Фитрат шеърятининг туб моҳиятини ташкил этади. Зеро, мазкур шеърларда ёшларни жаҳият, инсоният бахт-саодати учун курашга чакирши, воқеа-ҳодисаларга қараб, уларни қўзатиб, хулосалар чиқариш, шунга қараб йўл излаш лозимлигини уқитиш буртиб турди.

рат мустақиллик, озодлик деганда биргина Туркистон халқини эмас, жаҳондаги барча халқ ва миллатларни кўздан ўтказиб, инсон бaxтли ҳаёт кечирishi ке-рак қабилида фикр юритди.

Шундай қилиб, Фитрат маънавий мероси ўз миллий қобилиятдан чиқиб, умминсоний аҳамият касб этадики, биз бу гоёларни «Бедил», «Умар Хайём», «Абдулфайзон» сингари асарларда, айниқса, яққол кўраимиз. Мазкур гоёларни акс эттирган «Ғит», «Шарқ», «Шоир», «Мирриси юлдузи», «Ким дейи сен» каби шеърлар Фитрат шеърятининг туб моҳиятини ташкил этади. Зеро, мазкур шеърларда ёшларни жаҳият, инсоният бахт-саодати учун курашга чакирши, воқеа-ҳодисаларга қараб, уларни қўзатиб, хулосалар чиқариш, шунга қараб йўл излаш лозимлигини уқитиш буртиб турди.

«Ғит» шеърда ёшларнинг бахт-саодати учун курашга чакирши, воқеа-ҳодисаларга қараб, уларни қўзатиб, хулосалар чиқариш, шунга қараб йўл излаш лозимлигини уқитиш буртиб турди.

АБДУРАУФ ФИТРАТ ТАВАЛЛУДИНИНГ 110 ЙИЛЛИГИГА

хали ҳаётга эришмоқ учун тинмай ғайрат қилиш, ўқиш, ўрганиш, тинимсиз ишлашга чакирлади. Дунёда қимми тинимсиз ҳаракат қилмас экан, ўқиш, ўрганишга ҳаққи йўқ. Ҳаракатсизлик эса, ҳалокатга судроғчи баш иллатдир, деган гоё жуда ихчам ифодаланади. Зотан, Фитрат шоир, олим, файласуф бўлиш билан бирга Шарқ ва Ғарб олимлари, ёзувчилари таълимотларидан қўроқ хабардор, уларнинг энг илгор дунёқарашларини ихобий ўзлаштира билган сиймо эди:

Оғир йигит, сенинг ғўзал,
нурли кўзингда
Бу миллатнинг саодатин,
бахтин ўқидим.
Уйлашнинг-да, туришинг-да,
ҳамада ўзинг-да
Бу юрт учун қўтулушининг
борлигин кўрдим.
Турмо, югур, тинмо, тириш,
бўкумо, юксал!
Қўрқмо, кириш, қўрқмо,
ёпиш, юрмо, қўзғол!
Эл йўлини тўғиб турган эски
булутларни ёндириб қўй!
Йиртиб ташло, барчасин йўқ
эти!

Қила олмасанг шу ишларни
Сенинг учун хўрликдир бу!..
Йикил, йўқол, кет!

Фитрат шеърлари орасида «Шарқ» шеъри ўзининг ватанларнинг дунёқарашларини қўроқ поэтик маҳорат билан ифода этиш

Кўш боқини қарангиз —
Бунда бу кун нелар бор.
Утлар аро ёниб турган қиш-
лоқлар.
Хирмон бўлиб ётган гавда-
лар жонсиз.
Оқмоқдадир қизил қондан
ариклар,
Тинч турганлар талоналар
омонсиз...

20-йилларда Фитрат Марказий Осиёда биринчи бўлиб профессор унвонини олган шарқшунос, адабиётшунос, тилшунос олим бўлди. Айни йилларда, тил ва адабиёт фани соҳасида Фитратга тегиш келадиган сермасхул ва билимдон олимлар кам эди. Унинг 1917 йилдаёқ қатор дарслик ва қўлланмалари «Чоп этилди. Жумладан, «Сарф» (синтаксис) ўзбек филологиясида биринчи тил дарсликларидан бўлиб, 20-йилларда бу неча марта қайта нашр этилган.

1917 йили яна унинг «Ўқу» китоби Бухода босилди. Кейин «Энг эски турк адабиёти намуналари», «Ўзбек адабиёти намуналари», «Адабиёт қондалари» номи асарлари билан бирга «Бедил», «Форс шоири Умар Хайём», Аҳмад Яссавий, Бобур, Алишер Навоӣ, Ибн Сино, Машраб каби қатор буюкларимиз ҳаёти ва ижодий фаолиятлари ҳақида илмий, баъзан илмийлик билан бадиийликни қўшган ўзига хос бир жанрда асарлар яратди.

МАЪНАВИЯТ САРЧАШМАЛАРИ

«...О, ер юзида турган не-
не кимсаларни биз тирик са-
наймиз, аслида улар ўлик. Ер
остида ётган не-не зотларни
ўлик санаймиз, аслида
улар тирик»
Абдул Ҳасан ҲАРАҚОНИЙ

Бугина эмас, айни йилларда, «Абомуслим», «Темур сағанаси», «Абдулфайзон», «Хинд ихтилолчилари», «Чин севиш», «Рўзалар», «Шайтоннинг тангрига исёни», «Арслон» каби қатор саҳна асарлари ҳам ёзиб, ўзбек адабиётида тарихий драма жанрига асос солиди. Фитратгача ўзбек адабиётида драма бўлган, аммо, аниқ тарихий воқеалар, шахсларга бағишланган пьесалар йўқ эди, бунини Фитрат яратди!

Фитратнинг маънавий меросига муносабати унинг «Бедил» (Бир мажлисда) асарига жуда ёрқин акс этди. Еш бухороликлар Бедилхонликка йиғилишди. Бедилдан ўқиб шарҳлашганда ундан бугунги дунё воқеаларини таҳлил этиш ва ўзлари учун бир хулоса чиқаришга иштирокчилар. Маънавий меросдан ҳозир ва келажак вазифаларини ҳал этишда фойдаланиш муаммоси ўртага ташланди.

Бу масалани Москвада таълим олаётган Кутлуг жуда

кескин қўйди. У инсонларни ўз қудратига ишоничлигига улғу мақсадларга олиб боришини Бедилдан мисоллар келтириб исботлайди. Инсонни улғулаган Бедил — инсонни озод, мустақил бўлиш ҳақида қўйғурди. «Ҳазрати инсонга топинмаган ким бўлса-да малаундир» — дейди. Инсон деган ном нақадар улғулигини ҳақида Бедилдан аввал Жалолиддин Румий, ундан кейин Алишер Навоӣлар таълимоти бутун жаҳонга ёйилган ҳақида эндигина очик айтмоқдамиз. Аслида эса боболаримизнинг бу таълимоти бизнинг бугунги мустақиллигимиз гоёларини улғулаётганини ҳам унутмаслигимиз керак!

Инсондан жуда катта билимдонлигини талаб қилган Фитрат Бедил таълимоти замидаги кўр-қўрона яъни ҳеч нарсасга тушунмасдан, турмуш воқеаларидан ақралаб ҳолда сиғиниши каттиқ қоралайди. Шу муносабат билан Оврупода ривожланган фан-техникадан ибрат олишни зўр бериб талғиб қилади. Ёшларга диний илмлар билан бирга Овруподаги аниқ фанларни ҳам ўқитиш масаласини биринчи ўринга қўйди.

Бу асарда яна шундай мулоҳазалар бор: «Оврупо бойиб кетиб дунёни талади. Бозор ахтарди, биз эса охиш бўлганимиз учун уларга ем бўлди. Тиш ости милқидай жароҳатландик. Нега? Охишимиз, орқа-

да қолганимиз. Ўз қобилимизда бўлиб ётамиз. Дунёдан беҳабаримиз. Биз дунёдан бутунлай ақралаб яшай олмаимиз. Бу бизнинг ихтиёрийимизда эмас. Ҳаёт бутун дунё билан бирга нафас олишни талаб қилади».

Фитрат драматургиясида миллий иштиқол гоёсини энг юксак савияда акс эттирган асарлари «Темур сағанаси» ва «Хинд ихтилолчилари» бўлиб қолади, дейиш мумкин. Зеро, мазкур гоё бошқа саҳна асарларидан булар даражасида эмас. 1917 йилда Фитрат «Юрт қайғуси» туркумида бир қатор бадиий маколалар ёзди. Булар орасида бир ўзбек йигит тилидан буюк бобомиз Амир Темур қабри устида айтилган монолог тарзидаги бир асар ҳам бор. Агар хато қилмасак, «Темур сағанаси» драматига шу асос бўлган қўринади.

Еш ўзбек йигити (бу асли Фитратнинг ўзи) Темур сағанаси қошида бутун дардларини тўкиб солади. Октябрнинг дастлабки кунларидаёқ ўлкада рўй бераётган қонхўрликлар, вайронликлар, халқ мол-мулкларини талон-тарож қилинаётгани, бу орада ўз ватани, халқига ҳиёнат қилаётганларнинг қабих қилимлари очиб ташланади. Бундай даҳшатларни йўқ этиш учун буюк Темур руҳидан мадад сўрайди, кўз ёшини тўқайди.

Бу монолог ёзилган чоғларда Максим Горький ҳам Октябр туфайли Россияда рўй бераётган фожиялардан фарёда келган. Ленинга бир неча марта норозилик хатлари билан мурожаат қилганини бир эсласак, ҳар бир халқнинг буюк даҳолари ҳақида муштарак маънавият билан бир нуктадан қишқаришни тушуниб олиш қийин эмас.

Фитратнинг «Хинд ихтилолчилари» драмиси Хиндистонда Бобурийлар сулоласидан кейин мустақиллашчилик авҳига кийиндирган инглиз босқинчиларининг қилимларини қўроқ фойда эди. Босқинчиларга қарши хинд ёшлари ва қариялардан тортиб ишчи-деҳқон ҳамда бир-бирига эшиқ маслак ва маъзабадаги барча табақа халқлари бирлашиб ҳаракат қиладилар. Ниҳоят, ғалабага эришиб, мурод-мақсадларига етишди. Асарда жуда кўп замонавий воқеа-ҳодисалар гоёт усталик билан саҳнада жонлантирилди, кўриб, ўқиб тўғиймиз. Асар бошдан-охиш иштиқол гоёларини қўроқ ифода-лайди, унга даъват этади...

Кўриниб турибдики, мазкур қўламини кенг, жиҳдий, ўғил бир мақола доирасида тўла шарҳ бериш ўтти аҳна мушкул. Шунга кўра биз Фитрат ва унинг маънавий ҳақида баъзи мулоҳазаларимизни баён этиш, ҳолос.

Аҳмад АЛИЕВ,
адабиётшунос.

ВАТАН — САЖДАГОҲ КАБИ МУҚАДДАС

«Ватан — саждагоҳ каби муқаддасдир» — мавзуда республика ўқувчилари ўр-тасида иншоолар кўрик-танловининг Тошкент вилояти бўйича учинчи тур босқичи якунланди.

ТАНЛОВДА вилоят шаҳар ва туманларининг юқори сифат ўқувчилари иштирок этишди.

«Ватан остонадан бошланади, менинг Ватаним остонаси қошида туғилиб ўсган, қиндик қоним тўқилган жонажон қишлоқимдир» — деб ёзди 29-мактаб ўқувчиси Сабоҳон Абдуллаева.

Иштирокчилардан яна бири — Ангрен шаҳар ўзбек-турк лицейи ўқувчиси И. Явмидинов, Ўртачирик туманидан Г. Эшбобалар иккинчи, М. Нурмухаммедов (Бўка), Д. Жуманова (Чиноз) ва С. Абдуллаева (Ангрен) учинчи ўринларни эгаллашди.

Дано Усмонова,
Қодир АМИРЖОНОВ.

ЭЛ ТАШВИШИ — ЭР ТАШВИШИ

(Лавҳа)

ИКРОМ ака хонасида ҳисобот ёзиш билан банд эди. — Эсон-омонимиз, Икромжон ука, — шундай дея аста мўралаб, одминга кийинган, соғина оқиб оралаган, ёши олтишларга бориб қолган онахон хонага кирди.

Икром ака илиқ сўрашар экан: — Келинг, ўтиригиз, Қарима ука, — дея стулларнинг бирига ишора қилди. — Ҳўш, хизмат...?

— Нима десам экан...? — ҳола истиқола билан қийна-либ сўз бошлади. — Ёрдам пули сўраб келганим. Оиламни биласан ука. Серфарзандим. Ойликдан ҳаммасига етказиш қийин... Шунга оз-моз ёрдам керак эди.

Икром ака бироз сўкут сақлаб, сўнг ҳоланинг кўнгли-га далда беришга ҳаракат қилди.

— Ташвиш тортиман, ҳола. Сиздай Қажрамон оналар-га моддий ёрдам бермасак, кимга берамиз. Аризангиз борми?

— Ҳа, ёзиб келганман, — онахон нимчасининг чўн-тагидан икки буклоғик қозғони олди.

— Яхши. Сизни, албатта, нафақачилар рўйхатиға киритамиз.

Онахон қишлоқ фуқаролар йиғини оқсоқолининг кўр-сатган илтифотидан хурсанд бўлиб, унга раҳматлар айтиб қайтди.

...Икром Аҳмедов мана 10 йилдирки Халқобод қиш-лоқ фуқаролар йиғинига раислик қилиб келмоқда.

У мактабда ўқитувчи, илмий бўлим мудири, фуқаро-лар йиғини раиси муовини бўлиб ишлаш асносида катта ҳаётий тажриба тўплаб, обрў-эътибор топлди.

Раҳбар учун энг муҳим фазилат кўпчиликнинг кўн-глини топа билиш, уларнинг дардиға маъна бўла олиш-дир. Икром Аҳмедов ана шундай фазилатга эга, камтар ва тадбиркор раҳбарлардан биридир.

Халқобод қишлоғи тумандаги катта қишлоқлардан ҳис-обланади. Унинг тасарруфида 4 ҳўжалик ҳудуди, 6 мак-таб, туман марказий шифохонаси, ҳўжалик ҳисобидиға вилоят устакхонаси, «Соҳибкор» агрофирмаси, «Янгийўл» агрофирмасиға қарашли виной тейрол пункт, «Мавло-но» ишлаб чиқариш фирмаси, ишчилар ширкати, икки-та қурилиш ташкилоти, ҳўнар лицейи, «Халқобод» ли-цейи интернати, катта-кичик ҳўсуеий қорхоналар, 100 дан ошиқ деҳқон — фермер ҳўжаликлари мавжуд. Жами бу ерда 17 мингдан ошиқ аҳоли истиқомат қилади.

Кейинги вақтларда Ўзбекистон Республикаси Прези-дентининг Фармонларини ҳаётға тадбиқ этиш юзасидан Халқобод қишлоғи бўйича катта ишлар амалға оширил-моқда.

Авалло, мустақил фермер ҳўжаликлари ташкил топлди. Кичик ҳўсуеий қорхоналар пайдо бўлди. Давлат уйлари ҳўсуеийлаштирилди. Қойхоналар, қариялар оромгоҳлари очилди.

А. Икромов ва Мустақиллик маҳаллаларига хизмат кўрсатувчи янги тиббиёт шифохонаси ишға тушди. Худуднинг Бобур номи жамоа ҳўжалиғидиға, «Халқобод» агрофирмасининг «Ватан» бўлимидаги маҳаллалар хона-донлари табиий газ, ичимлик суви билан таъминланди. Ун тегиримони, новвойхона ишға туширилди. Қишлоқ марказида гузар қурилиш тугалланган. 19-мактаб янги ўқув йилида янги биного кўчиб ўтди. Хашар йўли билан туман ташкилотларининг қўмағида Халқобод спорт мас-кани қайта таъмирланди. Моддий жиҳатдан қийналган, кам таъминланган оилаларға ёрдам пуллари берилмоқда.

Маҳалла қўмталарининг иши ҳам мақтовға лойиқ-дир. Айниқса, Т. Жўраев, Н. Юнусов, М. Мамажонов, Т. Охунвалар раислик қилаётган Мустақиллик, А. Ик-ромов, Ватан, Маърифат маҳаллалари қишлоқ фуқаро-лар йиғини билан ҳамжиҳатликда иш тутиб, бозор иқти-содиётиға ўтиш даврида аҳолининг муаммоларига ёрдам бераётдилар.

Қишлоқда ҳали бажарилиши лозим бўлган мадания-матрийфий, ободонлаштириш ишлари, ўз ечимини ку-таётган муаммолар талайгина. Кенг жамоатчиликни, ом-мани бу ишларға жалб этишда фуқаролар йиғинининг ўрни бошқача. Тадбиркор Раис Икром ака Аҳмедов эса қийинчиликлардан қўчмайди.

Улғубек МУСТАҒОҚУЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи муҳбири.

Ислохот одимлари

УНУМЛИ УСКУНАЛАР

(Суратли лавҳа)

Қорхонадаги ишлаб чи-қариш жараёнининг қимма-қиллиги, шунингдек чиқарилаётган маҳсулот сифатиға юксак талаблар қўйилаётганлиғи жамоа зиммасиға техника тарақ-қиётини ошириш учун катта масъулият юклайди. Бунинг ҳис қилган Ўзбекис-тон қаттиқ қотишмалар ва ўтға чидамли металл комбинатида эски ускуна-лар янгиликлар, янада унум-лироқлири билан алмаш-тирилмоқда. Металлургия цехларидан бирида метал-ларни қурилайдиган, сим қилиб қўзғатган янги ма-шина ўрнатилиб, синавдан ўтказилмоқда. Бунинг на-тижасида турли диаметр-ли симлар чиқариш мум-кин бўлди.

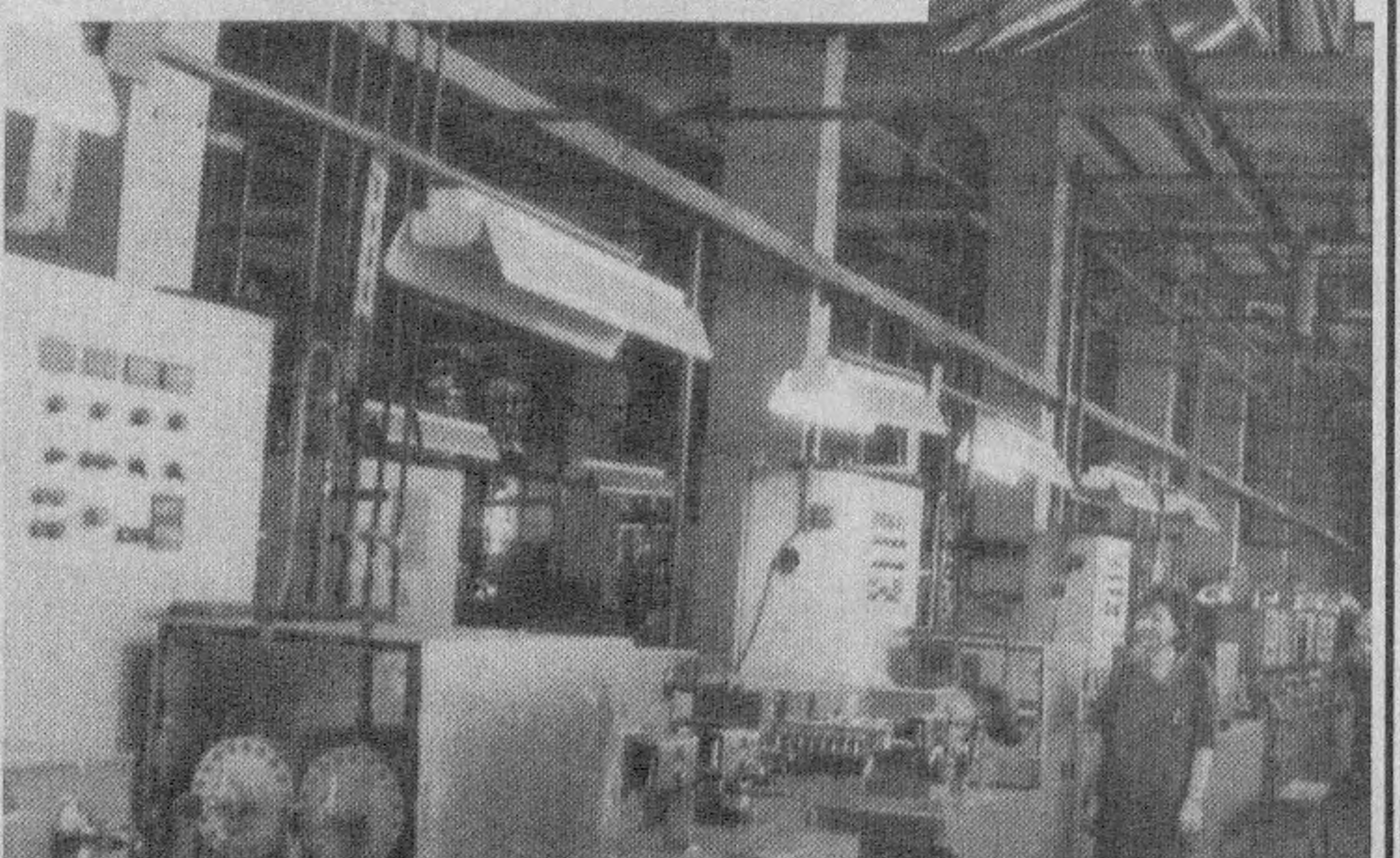
Янги ускуналарни қор-хона Германиядан сотиб олди. Машина-механизм-лар, ускуналар ҳар қанча тақомиллашган, «ақли»

бўлмасин, уларни ишлатиш, имкониятларидан самарали фойдаланиш одамларға бог-лиқ, албатта. Бу ерда янги техниканинг тилини билади-ган ходимлар анчагина. Сиз суратда кўриб турган Суюн-жот АЗИЗОВА ана шундай ишчилардан ҳисобланади. У 24 йилдан буйи мана шу қор-хонада ҳалол ва самарали меҳнат қилиб келади. Унинг дугонаси Сабура Тошпў-латова (пасдаги суратда), муҳандис Замира Ганиева, техника назорати бўлими на-зоратчиси Зулфия Чусева ва бошқалар ҳақида ҳам шун-дай илиқ гапларни айтиш мумкин. Улар қорхона маъ-лум муддат катта қийинчи-ликни бошдан кечирган пайтда ҳам жамоани ташлаб кетмадилар. Ўзларига қадр-дон бўлиб қолган бу даргоҳ аввалги шуҳратини яна тик-лашти, унинг истиқболига

ишонч билан қарадилар. Ана шу фидойилар меҳнати ту-файли республикамиз метал-лургиясининг пешқадам қор-хоналаридан бўлиш Чир-

чиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтға чидамли металл комбинати яна сифатли, харидорғи маҳсулотлар чи-қара бошлади.

Амир СОАТОВ,
Раил ШАМСУТДИНОВ
олган суратлар.

ШИШАСОЗЛИК САНОАТИ УЧУН

Нурота тоғ тизмала-ри ўз бағрида кўпгина бойликларни яширган. Геологлар яқинда Фо-риш туманида шиша-созлик саноати учун зарур хомашё — крем-ний манбаи борлиғи-ни аниқладилар. Га-залкент ва Кувасой шиша заводларидан бу ерға келган мутахас-сислар янги топила республикамизда ши-шасозлик саноатини ривожлантириш имко-нини беришини таъ-кидладилар. Ваҳолан-ки, бундай хомашё ҳо-зир ҳамдўстлик мам-лакатларидан олиб ке-линмоқда.

(ЎЗА).

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ

Азиз муштарийлар!

Ўзбекистон Республикаси Ало-қа вазирлиғи тизимидаги матбуот тарқатиш бўлимида барча газета ва журналлар қаторида «Тошкент ҳақиқати»ға ҳам обу-на расмийлаштирилмоқда. Газе-тамызға ўз вақтида ёзилгангиз, у мунтазам равишда хонадонингиз-ға етказиб берилади. Пойтахт ви-лоятимизда яшовчилар учун обу-

на баҳоси газетани уйға етказиб бериш билан ҳисоблаганда:

1 йилга — 940 СЎМ,
ярым йилга — 470 СЎМ,
уч ойға — 235 СЎМ.

Тошкент шаҳри аҳолиси учун:
бир йилга — 840 СЎМ,
ярым йилга — 420 СЎМ,
уч ойға — 210 СЎМ.

Абонент кўтнчалари бўлган тошке-нтликлар учун обуна баҳоси бундан ҳам арзонроқ:

бир йилга — 624 СЎМ,
ярым йилга — 312 СЎМ,
уч ойға — 156 СЎМ,

Сизнинг газетан-ГИЗ

ҚИБРАЙЛИКЛАР ИБРАТИ

Туманда шу кунгача «Тош-кент ҳақиқати» газетасиға 600 дан ортиқ обуна расмийлаш-тирилди

— Матбуот — маънавият кўзгуеи. «Тошкент ҳақиқати» эса пойтахт вило-ятимиз ҳаёти ойнаси, — дейди муҳбири-миз билан суҳбатда туман ҳокимининг муовини Бахтиёр Усмонов. — Ана шун-дан кейин қиёб, обунани ташкил этиш-ға жиддий киришдик. Бизда газета ва журналларға ёзилмаган биронта ташки-лот, жамо

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

• **ТОШКЕНТДА** бўлиб ўтган халқаро семинарнинг асосий мавзуси — «Тарих ва ҳуқуқни ҳимоя этишда жамоатчилик иштирокининг асосий йўналишлари» бўлди. Унда Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон ички ишлар идоралари ҳамда АҚШ адлия вазирлиги ходимлари қатнашди. Семинар иштирокчилари Ўзбекистонда анжуман кун тартибига қўйилган масала юзасидан катта ижобий таърибалар тўплаганини таъкидладилар.

• **ЎЗБЕКИСТОН** газини Қозоғистоннинг Жанубий вилоятлари ва Алматыга етказиб бериш муаммосини уziel-кесил ҳал этиш учун Қозоғистон Республикаси Бош вазирини уринбосари Д. Дуйсенов бошчилигидаги делегация ақинда Тошкентга ташриф буюрди. Олиб борилган музокара натижасида томонларнинг масъулиятини белгилайдиган битим имзоланди.

• **27—28 НОЯБРЬ** кунлари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг тақлифига биноан Туркменистон президенти Сапармурот Ниязов расмий ташриф билан республикамизга келади.

• **РЕСПУБЛИКА** саводхонлик марказида инглиз тилини ўрганишга бағишланган конференция бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон олий ўқув юртинларининг вакиллари иштирок этдилар. Анжуман АҚШнинг Ўзбекистондаги элчихонаси қошидаги инглиз тилини ўрганиш ахборот хизмати идораси — ЮСИАС кўмағида ташкил этилди.

• **ТОШКЕНТ** Давлат дорилфунунининг маданият саройида «Халқаро талабалар кўни»га бағишланган учрашув бўлиб ўтди.

«КЕЛАЖАК ЙЎЛИДА БУНЁДКОРЛИК»

«ЖАҲОН» ахборот агентлиги мухбири хабар қилади: Яқинда Миср пойтахти Қоҳира шаҳрида юқоридаги широк асосида Яқин Шарқ ва Шимолий Африка мамлакатларининг иқтисод бўлича халқаро конференцияси ўтказилди. Анжуман АҚШ ва Россиянинг ҳамийлиги ҳамда Оврупо Иттифоқи, Канада, Япониянинг кўмағи остида уюштирилди. Унда Яқин Шарқ, Шимолий Африка ва дунёнинг бошқа мамлакатлари давлат намоёндалари ва ҳуқуқий сектор вакиллари иштирок этди. Ўзбекистон ҳайъатига республикамизнинг МАРдаги фахрли ва муқоратчи Шамсиддин Бобохонов бошчилик қилди.

Анжуман Яқин Шарқ ва Шимолий Африка давлатларида дунё мамлакатлари томонидан сармою киритишнинг рағбатлантириш учун яхши имконият тугдирди. Минтақанинг муҳим иқтисодий ислохотлар ва ҳуқуқийлаштириш бўлича дастурларини амалга ошириш ҳисобига сезиларли даражада кенгайётган ҳамда қўлай иқтисодий вазиятни яратиш мақсадини қўзла-

жидий силжишлар рўй бераётгани таъкидланди. Қоҳирадаги Иқтисодий ҳамкорлик банкнинг роли, минтақада сармоюлар киритишнинг рағбатлантиришнинг муҳимлиги ҳамда инфраструктура ва ҳуқуқий секторни ривожлантириш лойиҳаларини амалга оширишнинг аҳамияти таъкидланди. Мамлакатлар мазкур банк ўз фаолиятини 1997 йилдаёқ бошлаб юзбориш учун уни маблаг билан таъминлашга давлат этидларди. Шунингдек, Минтақавий Бизнес Кенгашини ташкил этиш бўйича қилинган ишлар ҳам қўриб чиқилди.

Уммон Баёноти асосида ташкил этилган ва 1996 йилнинг май ойида ўз фаолиятини бошлаган минтақанинг иқтисодий ривожланиши билан боғлиқ тадбирлар мажмуасини назорат қилиш бўйича кўмайтиб қилишнинг фаолияти ҳам муҳокама этилди. Навбатдаги конференция 1997 йилнинг охирида Каттар пойтахти Доха шаҳрида ўтказилиши белгиланди.

ЖОСУС БЎЛИШ ОСОНМАС

Мана, икки ҳафтадирки, Москва ва Вашингтон ўртасидаги муносабатларга бироз кўз тегди. Ҳамма жанжал РФ фўқароси Владимир Галкин 29 октябрь кўни Нью-Йорк шаҳрига учиб келгач, уни ҳибсга олишдан бошланди. Қўлига қилинган солинган «сайёҳ» жосус деб эълон қилинди.

Дастлаб ҳар икки томон «огзига талқон солиб олишди». Гўё ҳеч нарса бўлмагандай... Лекин, ҳар ерда ҳозир-нозир журналистлар шов-шув қўтардилар. В. Галкин 17 кун давомида тергов забтига олинди. У «Менинг ҳеч қандай айбим йўқ. Фақат, илгари, совет СССР даврида махфий идораларда ишлаганлигим бор», — деб тура-верди. АҚШ давлат департаменти расмий вакили воқеани шарҳлашдан бўйин товлади.

Россия Ташқи Разведка Хизмати директорининг матбуот котиби Т.

Самолис масалани жиддийроқ қўйди. Агар Вашингтон тортишувини сиёсий йўл билан эмас, суд орқали ҳал этишдан бўлса, биз ҳам шунга яраша жавоб қиламиз, деди.

Ҳатти-ҳаракатларга қарамай, иш Массачусетт штатининг Уорстер округ судига бориб тақалди. Унда В. Галкин «АҚШ миллий хавфсизлигига дахлдор ҳужжатлар, ёзувлар ва бошқа маълумотлар йиғишда» айбланди. Қўйилган айблар тасдиқини таълади. Натижада «сайёҳ» йиғит Москвадан бўшатилди ва омон-эсон Москвага қайтиб келди.

Ҳаля-говур энди босди-босди бўлганда, мамлашма бошқатдан бошланди. Бир неча кун бурун Россияда АҚШ разведкасининг бир ходими ҳибсга олинди. Лекин, ҳозирча унинг номи айтилмаётир. Энди Америка томони ўз «ўткир»лигини қўрсатмоғи лозим.

ОТ АЙЛАНИБ ҚОЗИФИНИ ТОПМОҚДАМИ?

ХАВФСИЗЛИК Кенгашининг собиқ котиби А. Лебед «яшин тезлигида» лавозимидан мусуво қилинган, Чеченистондаги аҳвол қандай бўлмоқда? Ҳозир кўпчиликини, жумладан, «Тошкент ҳақиқати» муштарийларини ҳам баъйини шу савол ғоят қизиқтирмақда?

А. Лебед ўрнига тайинланган давлат думасининг собиқ «оқсоқоли» Иван Рибкин «ўз ўмишдош»ининг йўлини давом эттиришга аҳд қилди. Чунки, бундан бошқача «юрши қилиш» асло мумкин эмас эди. Зеро, Чеченистон муаммоси фақат Россиянинггина эмас, «ярим жаҳон»нинг бош оғиринга айланган эди. А. Лебед ўзидан кейин бир ерда нима қолдирди? Сўзсиз, тинчлик. Лекин, жуда нозик ва келажакки маҳвум тинчлик мерос бўлиб қолди. Устига-устак бу тинчлик ғалаба эмас, маълубиятга, келишувга эмас, таслимчиликка қиёстанди. Россия эндиликда Чеченистонда деярли ҳамма нарсани йўқотди. Федерал тузилмалар, таъсир воқитлари, тасарруфдаги ҳудудлар «тўш» бўлиб қолди.

Россия федерал ҳарбий кучларининг бир ердан олиб чиқиб кетилиши собиқ СССР кўшинларини Афғонистондан олиб чиқиб кети-

шига жуда-жуда ўхшайди. Бироқ, фарқ ўта катта. Афғонистон ўзгалар ҳудуди эди. Чеченистон эса мана юз йилдирки, «Россия ерлари» ҳисобланмоқда. Шу боис кўшинларнинг кетиши асло то матнодаги тинчликни аниқлашди. Ҳатто, унинг «акс садо»лари бундан кейинги асрларга ҳам ўтиб кетиши эҳтимолидан ҳоли эмас.

Иқтисодий инқирозни бошидан кечираётган Россия ҳукуматининг ҳозирги асосий шiori «Ҳар қанчалик қimmatга тушса ҳам — тинчлик». Аммо, Чеченистон атрофидаги «сиёсий йўналиш» тобора ҳафлиқ чизикқа яқинлашмоқда. Ўз «зафари»дан руҳланган муҳолифатчилар 1997 йил 27 январидан президентликда ва парламент сайловлар ўтказиш ниятида турибдилар. Бунга Россия томони «Чеченистоннинг ҳарбийсизлантирилиш» шартини қўймоқда. Мазкур «ҳарбийсизлантирилиш» эса, шарҳчиларининг фикрича, Россиянинг Чеченистондан мулқ жудо бўли-

шини аниқлатади. Булажақ сайловдан сўнг чеченлар, сўзсиз, тулқик муштарийлигини талаб қилдилар. Сайловлар қўниунинг ва ҳаққоний деб тан олинган, унинг натижалари ҳам мантқан қўниунинг ва ҳаққоний бўлади. Сайловларни ҳорийқ нуфузли халқаро ташкилотлар вакиллари қўзатиши унга ўзгача тўз беради.

Шу кўнларда Ичкерия Республикаси деб аталаётган Чеченистонда сайловларга катта ҳозорлик қўрилмоқда. Президентликка номзодлар аниқ. Улар орасида 3. Яндарбиев, А. Маслахов, М. Удугов, Р. Хасбулатов, ҳатто, Ш. Басаевларнинг номлари бор. Давлатларнинг 8 ҳудуд 10 нафар бўлиши қўтилоқда. Шу тариқа муҳолифатчилар 1992 — 1993 йиллардаги мавқелирини тиклаб оломоқчи. Бошқача қилиб айтганда, ол айланиб қўзиғини топмоқда. Чеченистон муштарийлиги 2001—йилдан кейин ҳал этилади, деган гаплар ақин орада янгила қўч ва ўзгача мазмун билан қўзғалиб қўлса, ажаб эмас.

НИМА? ҚА ЧОН? ҚАЕРДА?

• **ЯПОНИЯ** олимларининг «Банан рақиб» курашида» деган ҳулосаларидан сўнг да бу нека-

• **РУМИНИЯДА** қиқдаган «Воча Роминий» газетасида қиқиб қўн хабар босилди: В. Стефан деган аёл янги вино тайёрлаш учун қўн йилги вино хамир-турушларини зори ўр-

• **БРУНЕЯ** султони Хасанал Балхак 18 ёшга тўлганлиги муносабати билан ўз қизига 100 миллион доллар туратиқдан... А—340 русумли аэробус ҳаёда этди. 30—40 миллилар доллар бойликка эга бўлган султон учун бу армуғон «пистианинг пўчигидек» совға ҳисобланади.

• **БЕШ** пичок синиги билан яшаш мумкинми? Ҳа, мумкин экан... Бразилиялик 26 яшар Сидней Кейро мўлғашиб, пичок «оган»дан сўнг бир неча ҳафта беъмалол оқсатганиб, ухлаб ораверди. Ишга ҳам қатнаб турди. Лекин, унинг ўнг юзи шол бўлиб қолган эди. Дўхтирлар

актин-тасига қўйиб ташлади. Ҳовда юрган ўрдақлар дар-ун қишлар, ёя бошладилар. Бир неча дақиқадан сўнг улар «ўлиб қолди». Ўрдақлар бирон-бир заҳардан но-буд бўлди, деб ҳисоблаган уй бекаси қўшларни йиғиб, дарёга уютиди. Сувга тўшган йиғирмадан элиқ ўрдақлар сарқуш тортиб, «ўйғонди» ва яна қирқоқ сузиб қиқиди. Уйига «ға-ға»лаб қиқиб келган ўрдақларни қўриб, В. Стефан ёқа ушлаб қолди.

РОССИЯЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЕРЛАНДИ.

ДУШАНБА, 25

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.30 «Ҳафтаона». 8.30 «Бир улқа-ки...». 8.55 Эстрада тароналари. 9.15 «Морена Клара». Телесериял. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Илм — ўзликни билмақдир». 10.30 «Мақтанчоқ филча». Мултифильм. 10.40 «Қувончлар даврасида». 10.55 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик курсатув. 11.25 Дони Зокиров номдаги халқ қўллу оркестрининг концерти. 12.00 Бокс. Жақсон хотирасига бағишланган халқаро турнир. 12.25 «Улан». Бадий фильм. 14.00—14.05 Янгиликлар. *** 17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Эркатой». 18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериял. 18.45 «Дилнавоз садолар». 19.10 «Мо-зийдан садо». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Тоғлар таронаси». Мусиқий дастур. 21.40 «Вакт». Публицистик курсатув. 21.55 «Бу оқшом...». 22.20 «Морена Клара». Телесериял. 23.05 «Рухи равоним — эътиқод». Жалолддин Румий. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 «Бунӣ умр дерлар». Телеочерк. 00.10 Тўнги тароналар. 00.20—00.30 «Ватан тимсоллари».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мултифейверк». 18.35 «Палитра». 19.05 «Услуб». Мода янгиликлари. 19.20 «Клип-антракт». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Камертон». Охаглар. 20.10 «Автосалон». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Хобби-холл». 21.10 «Курьер». 21.30 «Прайм-тайм». 21.40 «Спорт китъаси». 22.40 Охаглар ва Эълонлар. 23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм.

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.05 «Табасум ўғиллари». Бадий фильм. 1-сери. Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.40

21.40 Эълонлар. 21.45 «Янги қўрбон». Телесериял. 22.35 «Тоғларга қўз келганди». «Момик мўйна». Телефильмлар.

Россия давлат телевидениеси 23.00—23.35

23.35 Эълонлар. 23.40—23.45 Янгиликлар.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 Курсатувлар анонси. 18.50 «Мултифейверк». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Душанба». Публицистик курсатув. 19.20 «М» — Ҳабар. 19.30 «Анорей» — Жақсон сеанс. «Ы» операцияси ва Шурининг бошқа саргузаштлари. Бадий фильм. 21.10 «Спорт-тайм». 21.40 «Россиёсёл учрашувлари». Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Белгияга ташрифи ақунла-

рига доир. 22.10 Эълонлар. 22.15 «Кимга қанақа?». 22.45 Эълонлар. 22.50—23.00 «Хайрли тўн!».

СЕШАНБА, 26

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот». 8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Узбекистоннинг кўрсатади». «Мангуликка дахлдор». 8.55 Биржа ва банк хабарлари. 9.15 «Морена Клара». Телесериял. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Ракслар оламининг сирини». Уқув курсатувлари. 10.30 «Албист». 11.00 «Инглиз тили». 11.30 «Орт танчилари». Публицистик курсатув. 11.50 Футбол. Ўзбекистон В миллий чемпионати ақунлари. 13.20 «Гул қўп, чаман қўп». Телеочерк. 13.50 «Бир ҳам дунё». Адабий композиция. 14.00—14.05 Янгиликлар. *** 17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Умид учқунлари». 18.30 «Спорт, спорт, спорт». 18.50 «Дилнавоз садолар». 19.05 «Дурдона». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Охаглардан таралган меҳр». 21.40 «Альманах-ТВ». 22.20 «Ургимчак турини». Телесериял. 23.05 «Мусиқий саҳнат». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 «Оқ йўлида». Футбол бўйича Осиё кубоғи ўйинлари олдидан. 00.40 Тўнги тароналар. 00.55—01.15 «Ватан тимсоллари».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мултифейверк». 18.35 «Палитра». 19.05 «Услуб». Мода янгиликлари. 19.20 «Клип-антракт». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Камертон». Охаглар. 20.10 «Автосалон». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Хобби-холл». 21.10 «Курьер». 21.30 «Прайм-тайм». 21.40 «Спорт китъаси». 22.40 Охаглар ва Эълонлар. 23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм.

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.05 «Табасум ўғиллари». Бадий фильм. 1-сери. Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.40

21.40 Эълонлар. 21.45 «Янги қўрбон». Телесериял. 22.35 «Тоғларга қўз келганди». «Момик мўйна». Телефильмлар.

Россия давлат телевидениеси 23.00—23.35

23.35 Эълонлар. 23.40—23.45 Янгиликлар.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 Курсатувлар анонси. 18.50 «Мултифейверк». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Душанба». Публицистик курсатув. 19.20 «М» — Ҳабар. 19.30 «Анорей» — Жақсон сеанс. «Ы» операцияси ва Шурининг бошқа саргузаштлари. Бадий фильм. 21.10 «Спорт-тайм». 21.40 «Россиёсёл учрашувлари». Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Белгияга ташрифи ақунла-

рига доир. 22.10 Эълонлар. 22.15 «Кимга қанақа?». 22.45 Эълонлар. 22.50—23.00 «Хайрли тўн!».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мултифейверк». 18.35 «Палитра». 19.05 «Услуб». Мода янгиликлари. 19.20 «Клип-антракт». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Камертон». Охаглар. 20.10 «Автосалон». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Хобби-холл». 21.10 «Курьер». 21.30 «Прайм-тайм». 21.40 «Спорт китъаси». 22.40 Охаглар ва Эълонлар. 23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм.

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.05 «Табасум ўғиллари». Бадий фильм. 1-сери. Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.40

21.40 Эълонлар. 21.45 «Янги қўрбон». Телесериял. 22.35 «Тоғларга қўз келганди». «Момик мўйна». Телефильмлар.

Россия давлат телевидениеси 23.00—23.35

23.35 Эълонлар. 23.40—23.45 Янгиликлар.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 Курсатувлар анонси. 18.50 «Мултифейверк». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Душанба». Публицистик курсатув. 19.20 «М» — Ҳабар. 19.30 «Анорей» — Жақсон сеанс. «Ы» операцияси ва Шурининг бошқа саргузаштлари. Бадий фильм. 21.10 «Спорт-тайм». 21.40 «Россиёсёл учрашувлари». Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Белгияга ташрифи ақунла-

рига доир. 22.10 Эълонлар. 22.15 «Кимга қанақа?». 22.45 Эълонлар. 22.50—23.00 «Хайрли тўн!».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мултифейверк». 18.35 «Палитра». 19.05 «Услуб». Мода янгиликлари. 19.20 «Клип-антракт». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Камертон». Охаглар. 20.10 «Автосалон». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Хобби-холл». 21.10 «Курьер». 21.30 «Прайм-тайм». 21.40 «Спорт китъаси». 22.40 Охаглар ва Эълонлар. 23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм.

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.05 «Табасум ўғиллари». Бадий фильм. 1-сери. Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.40

21.40 Эълонлар. 21.45 «Янги қўрбон». Телесериял. 22.35 «Тоғларга қўз келганди». «Момик мўйна». Телефильмлар.

Россия давлат телевидениеси 23.00—23.35

23.35 Эълонлар. 23.40—23.45 Янгиликлар.

ЧОРШАНБА, 27

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот». 8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 «Узбекистоннинг кўрсатади». «Мангуликка дахлдор». 8.55 Биржа ва банк хабарлари. 9.15 «Морена Клара». Телесериял. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Ракслар оламининг сирини». Уқув курсатувлари. 10.30 «Албист». 11.00 «Инглиз тили». 11.30 «Орт танчилари». Публицистик курсатув. 11.50 Футбол. Ўзбекистон В миллий чемпионати ақунлари. 13.20 «Гул қўп, чаман қўп». Телеочерк. 13.50 «Бир ҳам дунё». Адабий композиция. 14.00—14.05 Янгиликлар. *** 17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Умид учқунлари». 18.30 «Спорт, спорт, спорт». 18.50 «Дилнавоз садолар». 19.05 «Дурдона». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Буюк келажак сари». 21.20 «Охаглардан таралган меҳр». 21.40 «Альманах-ТВ». 22.20 «Ургимчак турини». Телесериял. 23.05 «Мусиқий саҳнат». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 «Оқ йўлида». Футбол бўйича Осиё кубоғи ўйинлари олдидан. 00.40 Тўнги тароналар. 00.55—01.15 «Ватан тимсоллари».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мултифейверк». 18.35 «Палитра». 19.05 «Услуб». Мода янгиликлари. 19.20 «Клип-антракт». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Камертон». Охаглар. 20.10 «Автосалон». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Хобби-холл». 21.10 «Курьер». 21.30 «Прайм-тайм». 21.40 «Спорт китъаси». 22.40 Охаглар ва Эълонлар. 23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм.

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.05 «Табасум ўғиллари». Бадий фильм. 1-сери. Россия жамоат телевидениеси 19.10—21.40

21.40 Эълонлар. 21.45 «Янги қўрбон». Телесериял. 22.35 «Тоғларга қўз келганди». «Момик мўйна». Телефильмлар.

Россия давлат телевидениеси 23.00—23.35

23.35 Эълонлар. 23.40—23.45 Янгиликлар.

17.10—18.45 Туркия телевидениеси. 18.45 Курсатувлар анонси. 18.50 «Мултифейверк». 19.05 Эълонлар. 19.10 «Душанба». Публицистик курсатув. 19.20 «М» — Ҳабар. 19.30 «Анорей» — Жақсон сеанс. «Ы» операцияси ва Шурининг бошқа саргузаштлари. Бадий фильм. 21.10 «Спорт-тайм». 21.40 «Россиёсёл учрашувлари». Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг Белгияга ташрифи ақунла-

рига доир. 22.10 Эълонлар. 22.15 «Кимга қанақа?». 22.45 Эълонлар. 22.50—23.00 «Хайрли тўн!».

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мултифейверк». 18.35 «Палитра». 19.05 «Услуб». Мода янгиликлари. 19.20 «Клип-антракт». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Камертон». Охаглар. 20.

ТАНИШИНИҒ: «БОЗОР КЎРМАГАН ЙИГИТ!»

Бугунги суҳбатдошимиз Муқимий номли Ўзбек Давлат мусиқа-ли театрининг етакчи артисти, ҳажвий ва комик роллар устаси Равшан Солихов. Ҳа, муҳтарам ўқувчи, сиз янглишмадингиз, ўша сиз билган — «Бозор кўрмаган йигит» телевизион видеофильмидаги Аслхўжа! Р. Солихов 1969 йилдан бунён Муқимий номли театрга ижод ва хизмат қилиб келмоқда.

— Равшан ака, газетамиз тахририятига хуш келиб-сиз!

— Хушвақт бўлинг, раҳмат! — Сиз билан гаплашиш менга иходдор сифатида бир олам завқ бағишлайди. Энди келишиб олсак, аввал ижод ҳусусида суҳбатлашамизми ёки ҳаёт ҳақидами?

— Ўзингиз биласиз. Куш сўйса ҳам қасб сўйсин, деганларидек, нима бўлганда ҳам сиздан савол, биздан жавоб.

— Маълум. Ундай бўлса фақат рол гапирасиз, айтмоқчиманки, саволларимга дилдан очик-ойдин жавоб берасиз. Нима учун айнан мусиқали драма театри ак-терлиги соҳасини танлаган-сиз?

— Тўғриси, бошида муси-қали драма театри актерлиги қулиётга тушиб-тушунмай кириб қолганман. Бошқалари-дан ўнғайроқ бўлса керак, деб ўйлагандим. Энди билсам қийин мутахассислик экан. Лекин санъаткор бўлишга ёшлик-дан қизиқардим. Ниятига ет-ганимга шукр.

— Узоқ талабалик йил-ларингизни бир эсласак, Устоз кўрмаган шогирд ҳар макомга йўғалар, деган-ларидек...

— Фирқингизни тушундим. Толибик йилларида машҳур санъаткорлардан Раззоқ Ҳам-роев, Михаил Фаттоҳов, Вера Сундукова, сахна нутқи мада-ниятини доим Олимжоновлар устозлик қилишган. Кейин-чалик, катта театр сахнасида А. Раҳимов, А. Фармонов, Н. Отабоев каби устозларининг кўрсатган ёрдамларини ҳозир

мамнуният билан тилга олиб ўт-моғим лозим.

— Агар янглишмасам, кат-та сахнада юздан ортиқ тур-ли-туман характердаги рол-лар ижро этгансиз. Уларнинг аксарияти ҳажвий, комик сиймолардир. Айтайлик, Т. Минуллиннинг «Диларфўзга тўрт обик» спектаклидаги Олим Абзий, Х. Фуломнинг «Тошкентликлар»идаги Зу-лумбек, Ч. Айтматовнинг «Қи-зил дуррачани нозик-ниҳол-лим»идаги Жонтой, Х. Муҳам-мадиннинг «Тошкентнинг ноз-нини маликаси»даги Ирис, Л. Бобохоновнинг «Еттинчи жин»идаги Хон ва бош-қа ўнлаб яратган сиймоларингизни ҳамон мух-лисларингиз гапириб юриша-ди...

— Албатта. Кўча-қўйда, тўю-томшаларда айрим муҳлис-ларимдан мактовли сўзлар эшитиб қолсам, ўзимни гўё еттинчи фа-лакда учиб юргандек ҳис қила-ман. Зеро, муҳлис — санъаткор-га қанот бағишлайди! Ўша сиз юзорида санаб ўтган ролларим орасида ҳозир ҳам муҳлислар қалбидан жой олган айрим кат-та-кичик ролларимни тилга олиш-мен учун жуда мароқли. Кечаги-дек эсимда, Озарбайжон драма-турги Анорнинг «Занжир» спек-таклида бир йўла уч хил харак-тердаги ўрта ролни ижро этган-ман. Булар ҳайдовчи, шoir ва телефон станциясининг бошли-ғи сиймолари эди. Айтишлари-ча, шунчалик грим-пардоз қойил-мақом қилиб бажарилганидан то-мошабинлар учта рол ижроси фа-кат бир ўзим эканлигини дарров пайкаб олишмаган экан.

— Сиз халқимизга телеви-

дение орқали намойиш эти-либ туриладиган турли ви-деофильмлардан яхши та-нишсиз. Аниқроғи, танқиди-тележурналист Толиб Ҳамидов ишлаган, ёзувчи Саъдулла Сиёвнинг «Бозор кўрмаган йигит» телевизион видео-фильмида яратган Аслхўжа ролингиз сизни янада кўпроқ машҳур қилди. Шундай эмас-ми?

— Нимасини айтасиз. Аввало, асар пишқи-пукта яратилган бў-либ, кучли режиссура ҳамда рол-ларга мос танланган актёрлар ижросининг етуқлиги билан му-ваффақиятга эришилган рост.

ШАНБА УЧРАШУВЛАРИ

Ўзимиз ҳам мазада қилиб «ўй-на-ган» эдик. Чеккан заҳматларимиз беҳуда кетмаган экан, мана шу кунгача видеофильм халқимиз-тидан тушмай келяпти. Биз бундан жуда хурсандимиз. Кези-келганда шунга айтиш керакик, телевидение орқали намойиш этилган П. Телеговнинг «Бир фоҳиша изидан» видеофильмида-ги Шотурсин, И. Тўхтаевнинг «Қа-брдаги ҳазина»идаги Даливой, Э. Раимов ва Э. Мусаевларнинг «Дардидар»идаги Учқун Латипов, И. Соликовнинг «Афандининг беш хотини»даги Қодир банги роллари ҳам иходимда ўзига хос ўрин эгаллаши билан ажралиб туради.

— Биз бирон санъаткор билан суҳбатлашсак ёки унинг иходий фаолияти ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирсак, ўша иходдорнинг кўп ҳоллар-да шахси, оилавий ахлоқи ҳақида кам маълумот бера-миз. Аслида иходдорнинг шахси ҳақидаги гаплар унинг

муҳлисларини доимо қизиқ-тириб келади.

— Ойлалиман. Турмуш ўрто-ғим Дилором Солихова — ҳам-шира, икки ўғил ва бир қизим бор. Беш киши икки хонали уйда истикомат қиламиз. Жойимиз тор бўлса ҳам кўнглимиз кенг.

— Энди яна бир гап. Театр-дан оладиган маошингиз чўнтакни анча-гина қап-пайтирса керак?

— Энди мен сизга айтсам, ик-кала чўнтакни бўлмаса ҳам бит-тасини тўлдирадиган миқдорда пул оламан. Солиқ-полиги билан қўшиб ҳисоблаганда нақд 2,5 ми-нғ сўм ёнға тушади. Яна радио, телевидение, халқ хизмати — тўй-ҳашам деганларидек...

— Баъзи ўқувчиларни тўйдан «тушади» ҳам қи-зиқтиради...

— Бунга аниқ айтиб бўлмайди. Бу борада бировни ҳуноб қилган хойим йўқ.

— Энг хурсанд бўлган кунин-гиз?

— Келингойингизнинг дояси ту-ғруқхондан чиқиб, «ўғил бўлди», деган онда лаб-лунқимини йиғиш-тирламай қолганми.

— Қандай овқатни ёқтира-сиз?

— Тўшт ейишдан мақсад нима? Демак, пивздан ҳоли бўлган тўшт-ли чўчварани.

— Топширилган рол матни-

ни қандай ёдлайсиз?

— Иш жарёнида ёдлайман, миямга «михлаган» ҳаракат қи-ламан. Ахир, уйда келингойингиз билан гаплашишга, бола-чақа-лар билан гурунглашишга ҳам вақт қолиши керак-ку?

— Ҳар бир нарсанинг му-қаддаси бўлганидек, ин-тихоси ҳам бўлади. Бугунги мулоқотимизга яқиний сў-зингиз?

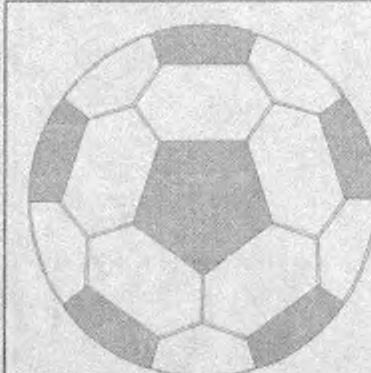
— Муқаддасликка эришилган, ҳамма соҳалардаги каби театр санъатида ҳам улкан иходий ўз-гаришлар бўй кўрсатмоқда. Шу жумладан, бизнинг театримиз иходий жамоаси ҳам «Девона», «Окибат» номли пьесаларни то-мошабинлар ҳуқмига ҳавола этиб, замон билан ҳамнафас қа-дам ташлаётганидан хурсанд-ман. Сўзим охирида кўп сонли газетчи-ларга саломатлик, бахт ва оилавий тотувлик тилаб қо-ламан.

ТАХРИРИЯТДАН: Қадрли санъаткоримиз шу кунларда ўзининг 50 ёшини нишонла-моқда. Биз ҳам кўнчилик га-зетчи-лар номидан ушбу айём билан севимли актёр-ининг самимий муваффақият-этиб, юксак иходий ютуқлар тилаб қоламиз!

Суҳбатдош:

Баҳодир ВАЛИЕВ.

Суратда: Равшан Солихов «Дардидар» телевизион видеофильмида Учқун Латипов ролларида.

Футбол мавсуми совриндорлари

«ЭНГ ИНТИЗОМЛИ ЖАМОА»НИНГ «ҲУЖУМ ҚИРОЛИ»

Ҳа, бу йил ўз ўйини билан футбол муҳлисларини хушнуд этган Тошкент вилоятининг «Дўстлик» клуби «Энг интизомли жамоа» совринига сазовор бўлди. Мавсумда 23 та тўп киритган Жаффар Ирисметов эса шунча тўп киритган Олег Ша-кихни орқада қолдириб, «хужум қироли» мукофоти эгаси бўлди.

Бу соврин тўпурлар кўр-саткини тенг келиб қолган тақ-дирда учрашувларда дарвоза-ни кўпроқ ишғол этган хужум-чига берилади. О. Шаких уч ўйинда учтадан, Ж. Ирисме-тов эса 2 ўйинда 3 тадан ва «Машҳал» жамоаси билан бўл-ганда бир йўла 4 та тўп киритишга муваффақ бўлган-лиги учун ушбу мукофот эга-си бўлди.

Шундай қилиб, мамлакат бе-шинчи миллий биринчили-ғи ҳам тарих бўлиб қолди. Ҳамма «ўз ўрнини» эгаллади. Олий табақани тарқ этган ик-ки жамоа, унинг ўрнига чиқа-диган биринчи табақанинг го-либлари ҳам маълум бўлди. Вилот биринчиликлари пеш-қадамлари ўзаро йиғилишиб, кичи қилиб аниқлаб олилар ва уч шахарда ўтқа-зилган даъвогарлар баҳсида голиб чиққан уч жамоа келаси мавсумда биринчи табақда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

1996 йилда олий табақанинг 240 ўйинини 1 миллион 747 ми-нғ 900 муҳлис томоша қил-ди. Ёки ҳар бир учрашувни ўр-

тача 7 ми-нғдан зиёдроқ футбол муҳлиси кузати. Ана шу 240 та ўйиннинг 151 тасида майдон эга-лари голиб келган бўлса, 52 та учрашув меҳмонлар фойдасига тугади. 37 та ўйинда дуранг на-тижа қайд этилди. Учрашувлар-да дарвозаларга жами 778 та тўп киритилди. Бу ҳар бир ўйинда ўр-тача 3,24 тадан тўп тўғри кела-ди, дегандир. Ўтган йили бу кўр-саткич 2,93 та эди.

Анъанага кўра бу йил ҳам бир қатор соврин эгалари аниқлан-ди. Мамлакат чемпиони унвони-га муяссар бўлган «Навбахор» «Йирик ҳисоб билан», «Энг сер-масхул жамоа», «Энг яхши тўп-лар нисбатини», «Дастлабки дово-н» совринларини ҳам кўлга кирит-ди. «Пахтакор» жамоаси эса «Совриндорлардан хайқмай», МХСК «Ғалабага бўлган иродаси учун», «Трактор», «Тараққиёт» совринини кўлга киритди. «Нав-бахор» дарвозабони Дмитрий Башкевич «Ишончли ўйин» со-вини билан тақдирланди. Фақат биргина мукофот хали ўз эгаси-ни топгани йўқ. «Йилнинг энг ях-ши ўйинчиси» ким бўларкин? Бу мукофот эгаси спорт журналисти-

лари ўртасида ва Ўзбекистон Футбол федерацияси кўмаги-да аниқлаб, декабрь ойи охирида эълон қилинади.

«Дўстлик»нинг мавсумдаги натижалари, энг интизомли жамоа бўлганлиги ҳамда Ж. Ирисметовнинг муваффақия-ти албатта, қувонарли. Бироқ, шу ўринда жамоанинг ҳақи-қий муҳлислари кам эканлиги ачинарлидир. Муҳлисларни жалб этиш борасида «Дўст-лик» жадалнинг сўнгги ўрни-да турипти. Бутун мавсум да-вомида унинг ўйинини 151 ми-нғдан сўн кўпроқ томоша-бин кўрди, холос. Агарда «Дў-стлик» ўйинларини сафарда 98,3 ми-нғ ишқибоз томоша қилганини инобатга оладиган бўлсак, ўз майдонидаги учра-шувларни бор-йўғи 53,5 ми-нғ муҳлис кўрди.

Мамлакат биринчилиги поёнига етган бўлса-да, муҳ-лислар ҳамон футбол сеҳри билан яшашмоқда. Яна ўн бир кундан кейин Ўзбекистон Араб Амрикларида XI Осиё кубо-ғи финал босқичи ўйинлари бошланади. Энди ҳаммамиз-нинг эътиборимиз ана шу фи-нал ўйинларида бўлади. Биз Ўзбекистон миллий терма жа-моасига омад тилаймиз!

Шарофиддин УМУРЗОҚОВ, «Тошкент ҳақиқатининг футбол шарҳловчиси».

2 ТА ОЛТИН, 1 ТА БРОНЗА

ДЗЮДО кураши бўйича Осиё биринчилиги мусобақалари Хо Ши Мин шаҳрида ўтказил-ди. Унда кўтамазнинг 20 мамлакатидан кел-ган спортчилар беллашди. Ватанимиз спор-т шарафини ҳимоя қилган Владимир Шмаков (78 килограмм) ва Армен Багдасаров (86 ки-лограмм) барча рақибларини мағлубиятга ў-ратиб, хурмат шоҳусасининг энг юқорисидан ўрин олишди. Вилотимиз вакили чирчилик Дмитрий Соловьев мутлак оғир вазнда брон-за медали билан тақдирланди.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Тошкентда ўсмирлар ва қизлар ўртасида шохмат бўйича республика саралаш мусо-бақалари бўлиб ўтди. 18 ёшгача бўлган ў-смирлар ўртасида Р. Моев 7,5 очко билан голиб келди. Беш спортчи 6,5 тадан очко тўплаб, 2-5 ўринларни бўлашиб олишди. Улар орасида чирчилик Л. Қозак ҳам бор. 12 ёшгача бўлган болалар ўртасидаги бел-лашуларда қатнашган янгийўллик Д. Ҳус-ниддинов ҳам голиблар қаторидан жой ол-ди.

ЙЎЛОВЧИЛАР ВА ТАШКИЛОТ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТРАНСПОРТНИНГ УЧ ТУРИ (трамвай, троллейбус, автобус) УЧУН БЕРИЛАЁТГАН «А» СЕРИЯЛИ ОЙЛИК ЙЎЛ ҲУЖЖАТЛАРИНИНГ НАР-ХИ

1996 йил 1 ноябрдан қуйидагича белгиланган:

Бюджетдаги ташкилотлар учун — 600 сўм,
Бошқа ташкилотлар учун — 1000 сўм.

АҲОЛИ УЧУН:

«А» СЕРИЯЛИСИ — 600 сўм.
«Н» СЕРИЯЛИСИ (ногирон ва нафақахўрлар учун) — 282 сўм.
«Т» СЕРИЯЛИСИ (талабалар учун) — 198 сўм,
«У» СЕРИЯЛИСИ (ўқувчилар учун) — 162 сўм,
«М» СЕРИЯЛИСИ ЭСА ТРАНСПОРТНИНГ 4 ТУРИ (трамвай, троллейбус, автобус, метро учун) — 1200 сўм.

ТРАНСПОРТНИНГ 4 ТУРИ УЧУН ЙЎЛ ҲУЖЖАТЛАРИНИ СОТИБ ОЛУВЧИ КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТ РАҲБАРЛАРИДАН БИЗГА ЁЗМА ТАЛАБНОМА ҚИЛИШЛАРИНИ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЙЎЛОВЧИЛАР ТАШИШ ТРАНСПОРТ КОРХОНАЛАРИ ДАВЛАТ УОШМАСИ ҚОШИДАГИ «ЙЎЛОВЧИТРАНССЕРВИС» БИРЛАШГАН ҲУЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ МАРКАЗ.

«Ўзбек давлат цирки»

Республика бирлашмаси
ТОШКЕНБЎЙ ЭТАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ
ТОШКЕНТ
ДАВЛАТ ЦИРКИДА
БОЛАЛАР СИЗЛАР УЧУН!
1996 йил 21 декабрь —
1997 йил 12 январь кунлари
мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунларида
«ЦИРКДА АРЧА»
«ЭРТАҚДА — ЭРТАҚ»
ТОМОШАЛАРИ
КОРБОБО, ҚОРҚИЗ ва эртакларнинг қаҳармонлари қатнашади. Дастурда цирк санъатининг барча жанрлари намойиш қилинади ва ўргатилган ҳайвонларнинг чиқишлари.

ТОМОШАЛАР:

21-27 декабрь кунлари соат 12.00, 14.00 да;
28, 29 декабрь кунлари соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да;
31 декабрь соат 16.00 да;
1 январь соат 10.00 да;
9-12 январь кунлари соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да.
Олинган чипталар сотиш қасоси ишламоқда.
Чипталарни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан харид қилиш мумкин.
Қасса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.
Маълумот учун телефонлар: 44-35-92, 44-29-04.

Тошкент туманидаги Й. Охунбоев номли 9-ўрта мак-таб томонидан 1990 йил Қи-чов Музаф Шохразий Рў-метович номига берилган 217068 рақамли ўрта маълум-тўғрисидаги шохдотнома йўқолиб қолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«Тошкент ҳақиқати» газе-таси жамоаси тахриридаги узоқ йиллар ишлаган меҳнат фа-хрийси
Солиҳ ҚАРИМОВнинг вафот этганини муносаба-ти билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдирди.

Тошкент вилояти Давлат солиқ бошқармаси жамоаси бошқарма бошлигининг бирин-чи муовини А. А. Бобоқоновга волидан муҳтарамаси
Муҳаббат Хайруллаева БОБОҚОНОВНИНГ вафот этганини му-носабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

МИТТИ ЕКУТЧАЛАР

МАМА

Ҳар қуш чиқаролса буйнидан гар дом, қачон бошқа домга бўлғусидир ром!

БИР БУЛБУЛ боғдаги дарахт тепасида ўтирар эди. Дарахт остида эса бир бола, тупроқ ораси-га дом қўймоқда эди. Бу-ни кузатиб турган булбул боладан:

— Нима қилиясан? — деб сўради.

— Қушларни домга илтиримоқчиман! — деди бола.

— У қандай қушчи, — деди булбул болага, — дон тамаъсида ўзини домга илтирибсан?

— Ҳа, — деди булбул, —

— Агар тамаъ ҳаракатга келтирса тушаверади! — деди бола.

Булбул боланинг гаплари-га қилиб, нарироққа учиб кет-ди. Бола ҳам домни тупроқ орасига яшириб, ўзи бир чет-га бориб ўтирди. Ногоҳон ат-рофини айланиб юрган бул-бул доклаб келиб, домнинг халқасига тушиб қолди. Бў-шаш учун қанча ҳаракат қил-са, дом шунча маҳкам бўлар эди.

— Мени танияпсанми? Сен домни кўриб, домни кўрма-динг! Тамаъ ва гурур сени мен қўйган домга илтири-ди! — деди бола.

— Ҳа, — деди булбул, —

паймона тўлса, кўз кўр бўлиб қолар экан! Қанча тadbир ва ҳийла қилма, барибир фойдаси бўлмас экан!

Булбул банддан қути-лиш орузида қанча ҳи-қоят қилмасин, ҳийла-ю, тadbирини ишга солмасин, ҳеч илҳом бўлмади.

ИХКМАТ: ...Олам ах-лида тамаъсиз йўқ ки-ши, ҳар кишида бу си-фат йўқтур, анга бўл-ғай шароф. Сен агар тарки тамаъ қилсанг, улуг ишдур буюм, олам ахли барча бўл-ғай бир тараф, сен бир тараф!

ХОМТАМА

ШУНДАЙ ҚИЛИБ, бола булбулни қа-фасга солиб, бозорга олиб борибди. Бир киши уни сотиб олиб, уйига олиб кетибди. Булбул унга қараб:

— Эй киши, мени озод қил, кичкина болаларим бор, уларга дон олиб бо-раман деб, домга тушдим! Мени сақ-лашдан сенга нима фойда бор? Агар мени қўйиб юборсанг, сенга учта на-сиҳат айтаман, улардан катта наф қў-расан! — деди.

Халиги киши:

— Майли, айтсанг айтақол, озод қил-ганим бўлсин! — деди.

— Биринчи насиҳатини, — деди бул-бул, — қафасда айтаман, иккинчисини қўлингдан тўриб, учинчисини озод бўл-ганимда айтаман! У киши булбулнинг тақлифини қабул қилиб, унинг илти-моси бўйича домга тушган бокқа олиб борди ва:

— Айт, энди! — деди.

— Агар, — дея гап бошлади бул-бул, — қазаю-қадар ҳукми билан бирор нарсадан айрилсанг, асло алам тортиб, ғам ема! Чўнқи, унинг фойдаси йўқ, ўзингни қийнасан, холос!

— Яхши айтдинг! — деди киши. — Энди иккинчисини

айт!

— Мени қафасдан чиқар, сўнг айта-ман! — деди булбул.

Халиги киши уни қафасдан чиқар-ган эди:

— Иккинчи насиҳат шуки, — деди у, — бировдан маҳол ва ёлгон сўз эшит-санг ишонма, маҳол ваъдага умид бо-лама!

— Учинчи насиҳатини айт! — деди ки-ши.

— Мени қўйиб юбор, сўнг айтаман! — деди булбул.

Халиги одам булбулни қўйиб юор-ди. Булбул учиб бориб, дарахт шохига қўнди, қўтилгани учун ҳамду-сано ай-тиб, сўнг деди:

— Эй йигит, учинчи насиҳат шуки, ҳеч қачон хомтама бўлма! Хомтамалик одам авлодини хор-уздан қилади, тур-ли болаларга гирифторми этади!

ИХКМАТ: Кутма дardингга да-во пасткаш, курумсоқ қишил-дан ким чаён ниши билан олғай обқлардан тикан?

АЛҚИССА: Эй биродар! Агар бахт-саодат истасанг, гурур, манманликдан йироқ бўл, хик-матли сўзларни сокинлик билан тингла. Такаббурилик, адоват, гиначиликдан ҳазар қил. Қайғу-аламлар устингга хужум этсалар, буларга ўз адабсизлигинг сабабчидир. Тарбиясиз, одобсиз одам алам, ҳасрат дарёсида ғарқ бўлади. Шунга кўра, одоб нури билан ўзингни нурлантир, қалбинг пок бўлсин!

БАҲОДИР ҲАБИБ ВАЛИ тайёрлаган.

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ
TOSHKENT HAQIQATI

Муассис:
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ
ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Фатхиддин
МУХИДДИНОВ

Манзили:

700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32.

Шеффонлар:

хатлар ва оммавий ишлар бўлими:
33-40-48
Эълонлар:
33-99-15, 36-57-27.

• Эълон ва билдирув-лардаги факт ҳамда да-дилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.